

THEATERJAARBOEK 1989-1990

Vlaams Theaterjaarboek 1989-1990, samengesteld door Toon Brouwers, Anne Van de Genachte en Jaak Van Schoor, De Scène, Antwerpen, 1990, 135 pp., 695 fr. (ISBN 0776-5339)

Het jaarlijkse *Vlaams Theaterjaarboek*, sedert enige tijd uitgegeven door de v.z.w. *De Scène*, is uitgegroeid tot een aantrekkelijke en nuttige publikatie. De jongste — vierentwintigste — aflevering geeft een volledig overzicht van het theaterleven tijdens het seizoen 1989-1990. Gewoonte getrouw biedt het jaarboek een volledige "technische fiche" van elke produktie en een rijke keuze aan fotomateriaal. Ook de sectoren "muziektheater", "danstheater" en "poppentheater" worden in het overzicht opgenomen. De programma's van diverse festivals en de buitenlandse voorstellingen in de receptieve centra ontbreken evenmin.

Het is natuurlijk onmogelijk om ook het amateurtoneel in een dergelijk naslagwerk te incorporeren. Toch zou een lijst van creaties van Vlaams werk bij de amateurgezelschappen niet mogen ontbreken. Af en toe worden hier immers interessante stukken gecreëerd die in het beroepstheater geen kans krijgen.

Het redactionele gedeelte van het jaarboek is de jongste jaren behoorlijk uitgebreid. Het bestaat thans uit een zestal opstellen waarin enkele van de meest markante ontwikkelingen of fenomenen besproken worden. Zo wijdt Erna Metdepenninghen een bijdrage aan de vernieuwde Vlaamse opera. Zij schetst hier de gebeurtenissen en de evolutie vanaf de oprichting van de Opera voor Vlaanderen in 1981.

Het werk van de "Blauwe Maandag Compagnie" is ongetwijfeld een der opvallendste en sterkste fenomenen in het huidige Vlaamse theaterleven. Via een interview van David Willinger met Guy Joosten en Luk Perceval wordt hierbij enige toelichting gegeven. Perceval stelt duidelijk dat bij BMC de kunst van het acteren essentieel is. Daarom verkiest hij eenvoudige, minimale decors. Frappant is het feit dat Perceval zich distantieert van het postmodernisme dat alles "ronduit belachelijk" maakt. "En de kunst van het theater is van nature te naïef om er cynisch over te doen. Het blijft een naïef spel" aldus Perceval.

Els Chevalier geeft een overzicht van het rijke aanbod van kindertheater in Gent. Katie Verstockt bespreekt de recente "Vlaamse Golf" van danstheater. Naar aanleiding van de viering van "Veertig jaar Arca" schetst Jaak Van Schoor in kort bestek de evolutie en de betekenis van dit Gentse gezelschap.

Onder de titel "De angst voor de creatie" staat Hugo Meert ten slotte stil bij het recent ingevoerde systeem van creatiepremies. Het cultiveren van een eigen dramaturgie is altijd al een probleem geweest in het Vlaamse theater. Hugo Meert gaat nogmaals in op de rol van het ter ziele gegane Nieuw Vlaams Theater

dat uitsluitend Vlaams werk speelde. Volgens hem zat het probleem in de tendens van het NVT om zich te ontwikkelen van een laboratorium tot een kamertheater, waarin jaarlijks vier produkties werden opgezet. Door deze produktiedwang — aldus Hugo Meert — verminderden de werkelijke laboratorium-mogelijkheden, maar helaas ook de kwaliteit van de produkties. Na het verdwijnen van het NVT werd het systeem van de creatiepremies bedacht. Hugo Meert vindt dat de balans alvast positief uitvalt. Per seizoen leverde het twee tot drie geslaagde produkties op.

De inleidende opstellen in het *Theaterjaarboek* zijn met de jaren belangrijker geworden. Het zijn geen diepgaande essays maar zij bieden wel een interessante omkadering en aanvulling bij het louter documentaire gedeelte.

Jozef DE VOS